

če se polje razdeli pri setvi v enake, ozke dele s pomočjo kolov, da bude setev bolj enakomerna.

Če bi nastopil neposredno za setvijo močen dež, ne bi bilo sploh potrebno zabraniti. Ker se pa lahko zgodi, da več časa po setvi ne dežuje, moramo seme vsaj nekoliko v zemljo spraviti in to storimo najbolje z močnimi grabljami. Z navadno brano se ne priporoča, ker zobje pregloboko rujejo in tako mnogo drobnega semena radi prevelike globočine ne skali in trava redka ostane. Ni pa priporočati, da bi se med branske zobe devalo šibje in se tako vlačilo, ker se v tem slučaju seme vlačilo le na kupe.

Ko začne ovsu prvo latje poganjati, naj se travnik pokosi čim prej tem bolje, da se mlade biljke bolje okrepijo in travnik brž zgosti. Zelo napačno ravna oni, ki oves pusti dozoreti za žetev, kajti pri mladem travniku ima razmeroma dvakrat večjo škodo, kakor pri ovsu hasen. V istem letu se imamo eno do dve košnji. V drugem letu in naprej pa dajejo tako napravljeni travniki v precij povoljni zemlji, redno po tri košnje.

Kr se že pečam nekaj let z napravo novih travnikov in dobljeno krmo že dve leti tehtam navažam o doseženih uspehih sledeče: Prvo leto dobil sem 21 met. stotov suhe krme na oral; v drugem letu 60 met. stotov in v tretjem upam, ko se bo trava še bolj razrasla, še več dobiti.

S travniško brano naj se taki novi travniki v prvih dveh letih ne vlačijo, ker se z brano nežne koreninice poškodujejo.

Kmetje, le vkup, le vkup!

Piše Franc Pišek, župan in veleposrednik v Hotinji vasi.

Viribus unitis!
(Z združenimi močmi!)

O svinjereji pisati ne morem, ker tega ne razumem, pa obljubil je neki strokovnjak to v priložnosti storiti. Mislim, da je tukaj umestna sledeča opomba. Pri nas se svinjereja celo ženskam prepusti in znano je, kjer je umna gospodinja in ima srečo s svinjerejo, največje dohodke prinaša. Žalibog, da pa ravno svinjereja marsikaterega kmeta uboža. Rado se zgodi, da po več let zaporedi najboljše svinje poginejo v kljub skrbi in snagi; kako je to briko, in koliko je zgube, ve žalibog premnogo naših bralcev iz lastnih izkušenj. Kmečka zveza mora skrbeti, da se v pomoč kmetu sklene postava, da si bo kmet svinje lahko zavaroval. Nekaj zavarovalnine bi moral plačati lastnik in škodo za poginje ali v silni poklane svinje mu mora plačati iz fonda zavarovalnice države. Za zdrave svinje, katere se v svrhu zatiranja svinske kuge uradno zakoljejo, je

briga.

„Kako pa vendar govoriš, saj je tvoj otrok.“

„Za tako hčer se prav lepo zahvalim.“

„No, ta vas je pa zvlekla za nos“, sikala je mlada Logarica.

„Ja, kaj pa naj pomeni to“ — zavpije prestrašeno Janez. Nato se je obrnil k Podlogarjevi ter jo očitaje vprašal:

„Dekle, ali si nas res nalagalo?“

Ta pa:

„Nikogar nisem nalagala, kajti ne znam lagati.“

„Pa si vendar rekla včeraj, da si Logarjeva“

„Tega nisem rekla. Ti si me vprašal, če sem Logarjeva, in rekla sem: ja, Pa sem tudi res. Moj oče so Podlogar, bližnji sosed Logarjevih. A ljudje mi pravijo le: Logarjeva Ančka. Ne prišlo bi mi na um kaj takega, ko bi vedela, da se s to tukaj nekaj onagaviš. Včeraj si ja bil v Krnici, zakaj se pa takrat nisi zmenil z njo.“

„Nisem poznal dekleta. Hotel sem si jo pogledati, pa je ni bilo doma. Srečal sem pa tebe in te imel za Logarjevo.“

„Ne morem pomagati“, odgovorila je Ančka; nato pa se ponosno zravnala:

„Rada odstopim, saj sem le revnega kmeta hči, toda pošena sem bila vsikkar, — tu imaš denar.“

Nato je položila oba stotaka na mizo. A Janez jo je hitro prijel za roko ter rekel:

„Tako se pa nisva zmenila, Ančka. Dal sem ti besedo, in hočem jo držati. Logarjeve hčere nisem snubil, le pogledati sem si jo hotel. Kdo bi kupoval mačko v vreči. — Zdaj pa ti rečem: Stokrat raje te imam kot onolo tam. Bodi torej tako dobra, ter postani moja ženka in pozabi na to neumnost.“

Ko je Logar to slišal, pograbil je svojo hčer ter jeze pihajoč rekel:

„Pojdiva! Tu nimava ničesar več iskati“

Hčerka je še prav strupeno pogledala svojo nasprotnico ter zaloputnila vrata.

Ostali pa so posedli zopet za mizo in se kmalu zjedini. Stariši nisi bili le zadovoljni z nevesto, tudi veseli so bili, da se je stvar tako srečno izšla.

Stari Baloh toliko da ni počil od smeha, kadar se je spomnil one nedelje.

Na Svečnico je bila poroka. To je bilo veselja. Stari Baloh se ni mogel premagati, ter se je tudi sam zavrtel s svojo staro. Padla je pa o splošnem veselju tudi marsiktera pikra, seveda na račun Logarjev, katere je Janez sicer vabil, a so mu kratkomalo odrekli. No, pa to ni prav nič motilo sreče mladega para.

Ančka je bila res vzorna gospodinja in je služila da jo je Janez nosil na rokah.

odškodnina v prvem četrtletju 1907 za vsak klg žive teže sledeča: 1. deželne pasme: za prešičke do 3. mesecev 1.31 K za mlade svinje (čez tri mesece do 1. leta) 1.12 K, za stare svinje (čez eno leto) 94 v. 2. Zlahtne pasme: za prašičke 1.57 K za mlade svinje 1.34 K, za stare svinje 1.13 K.

Če bi se vsi kmetje združili, bi se ta prepoštevna in koristna zavarovalnica lahko postavno uredila in se posestniku v nesreči pomagalo. To jasno kaže, kako neobhodno potrebna je kmečka organizacija.

Sedaj si pa oglejmo, koliko stanejo poljski pridelki in začnimo z žitom:

Koruza (1 oral).

Zemlja	60.— K
15 vozov gnoj a 7 K	105.— "
oranje	8.— "
koruza za setev 20 l	1.50 "
sajenje	3.— "
prva kopa	9.60 "
druga kopa	7.20 "
trganje	2.40 "
vožnja domov	7.— "
kožuhanje (likanje)	6.— "
žetev slame	2.40 "
domu vozit	4.— "

delo stane 216.10 K

Koruze (zrnja) se pridelava na oralu 1152 kg (ali približno 24 vagonov) 100 kg po 13.50 K anese

fižol (150 kg)	15.— "
buče	10.— "
koruzna slama	30.— "
	210.52 K

Delo stane 216.10 K

skupiček 210.52 "

zguba 5.58 K

Krompir (1 oral).

zemlja, 1 oral stane	60.— K
gnoj 12 vozov a 8 K	96.— "
oranje	6.— "
krompir 7 q	28.— "
sajenje	5.— "
prva kop 8 delavcev po 1.20 K	9.60 "
druga kop 6 delavcev po 1.20 K	7.20 "
skapanje	14.40 "
vožnja	12.— "

delo stane 238.20 K

Krompirja se pridelava na oralu 50 q a 4 K = 200 K

delo 238.20 K

skupiček 200.— "

zguba 38.20 K

Rž.

zemlja (1 oral stane)	60.— K
oranje	6.— "
za setev (4 vagone)	22.40 "
vlačenje	4.— "
ženjice	4.80 "
stavljanje	1.— "
vožnja na dom	4.— "
mlatev	12.— "

delo stane 114.20 K

zrnje 78.— K

slama 30.— "

108.— K

delo 114.20 K

skupiček 108.— "

zguba 6.20 K

Oves.

zemlje (1 oral) najemnina	60.— K
oranje	6.— "
oves za setev (4 vagane) ali 130 kg po 12 K	15.60 "
povlačenje in sejalec	3.— "
4 ženjice a 1.20 K	4.80 "
vožnja in mlatiči	8.— "

delo stane 97.40 K

zrnja (ovsa) se pridelava 25 vagonov ali 800 kg

po 12 K

slama

96.— K

24.— "

120.— K

delo 97.40 "

ostane dobička 22.60 K

Kakor je iz mojihkušenj razvidno, se nam izplača edino živinoreja in oves. Samo ob sebi se razume, da je to nekaj kajžipot in razmere so v vsakem kraju različne. Pomisliti mora vsak, da tiste pridelke, katerih delo se ne izplača, pa jih vendar doma neobhodno potrebujemo na primer: koruzo, krompir, da jih le v toliki meri pridelajmo, kar je za domačo rabo potrebno, druge pridelke pa, ki obetajo dobiček, v večji njemu primerni meri.

Tožiti čez slabe čase ali samo na upanje živeti nič ne pomaga, zanašati se samo na pomoč vlade in države, je prazno, mi moramo z vso odločnostjo na podlagi utemeljenih razlogov zahtevati, da se ozira in ugodi pravica na naše upravičene zahteve. Vsak posestnik mora plačati davek pa le toliko kolikor mu gre od čistega dohodka ali dolžnosti. Naš učenik Jezus Kristus je sam učil: Dajte cesarju kar je cesarjevega in Bogu kar je božjega.

Da kmečki stan preveč plačuje, je pribita resnica, ker pred 28 leti so se posestva mnogo prevsoko cenila in ta krivica se mora popraviti če se sploh hoče naš stan pogina rešiti. V „Domovini“ št. 18 piše nekdo, da umetno povišanje cen žita in živine pomeni znatno povišanje cen najpotrebnejših in

najglavnejših živil velike večine vsega prebivalstva v državi — in višje cene kmetu škodujejo. To je pa vendar preneumno in dotični dopisnik se gotovo pluga nikoli videl ni.

Naše cene za polske pridelke se dandanes niso take, da bi se delo izplačalo in ubogi kmet mora delati zastonj. — Zahtevati moramo, da l. 1909 ko 15, oziroma 30 let od zadne cenitve preteče, posestva novo cenijo to pa po kmečkih zvedencih in ne kakor zadnjikrat. Pred 30 leti so bile celo druge razmere in kmeti smo takrat imeli za polovico ceneje delavne moči, med tem ko jih danes za drag denar skoraj več dobiti ni. To se mora pri novi cenitvi upoštevati.

Kako občutljivo je za nas krvni davek, da moramo dajati sinove k vojakom, s čimur so nam vsote najboljše delavne moči, o tem niti pisati ne smemo. Pozivljamo posestnike naj javno s podpisanim imenom svoje gospodarske utemeljene skušnje v „Slov. Gosp.“ objavljajo, da potem na podlagi teh izkazov Kmečka zveza po državnih poslancih zahteva, da se posestva na novo precenijo in sicer po kmečkih veščakih. To bo pa le takrat mogoče in to se mora pribiti že sedaj, da komur je za stan in vero mar, pristopi kot član k Kmečki zvezi in voli poslance, katere bo Kmečka zveza po dogovoru z raznimi našimi zastopstvi in zaupnimi možmi pripovsakovmur pa, ki svojemu stanu nasprotuje, ni pomoči!

Razne novice.

* **Vodstvo kmečke zveze** naznanja, da rado sprejema vsa vprašanja, tikajoča se gospodarstva in kmečke zveze. Odgovarjalo se boče deloma v „Slov. Gosp.“ in po potrebi pismeno ali osebno. Slov. Kmečka zveza v Mariboru, Koroška ulica 5.

* **Imenovanje.** Cesar je podelil ministerijalnemu tajniku g. dr. Ivanu Žolger naslov sekcijskega svetnika. G. Žolger je slovenjbiški rojak.

* **S šole.** Stalna učiteljica je postala v Prihovi gdi. Marija Gorican iz Pristove, v St. Lovrencu v Slov. gor. pa Silva Binter od Marije Snežne. V stalni pokoj je šel g. Fran Podobnik, nadučitelj v Hajdinu pri Ptuj. Omožitev se je dovolila učiteljici Viktoriji Gützl z učiteljem g. Pristovškom.

* **Kaj to pomeni?** Mariborska posojilnica razpisuje tri podpore za visokošolce po 300 K. Ta razpis pa je posojilnica priobčila samo v liberalnih listih. Ali je ta podpora namenjena samo liberalnim dijakom? Gospodje pri posojilnici, čegav denar pa vi delite?

* **Kje je nepoštenost?** Najbolj neprijetno je imeti opravilo s človekom, ki laže, kadar odpre usta. To neprijetnost občutimo mi, odkar se je ustanovilo glasilo liberalne stranke „Narodni list.“ Teden za tednom moramo popravljati njegove neresnice in ne točnosti. V zadnjem listu je zopet cel kup nepoštenih trditvev in zavijanj. Začnimo! Prva neresnica: Ni res, da so dr. Korošec, dr. Jankovič in Roškar v novembru podpisali zapisnik, glasom katerega se je sklenilo delovati na enotno postopanje vseh štajerskih Slovencev, ampak res je, da g. Roškar sploh ni bil zraven, ker je bil zadržan, in da se ni sklenilo delovati za enotno postopanje, ampak se posvetovati o enotnem postopanju. Druga neresnica: Ni res, da se je od naše strani že pred 7. febr. osnoval osrednji volilni odbor, ampak res je, da se je izdalo samo navodilo, kako se naj vrši podrobna agitacija za volitve. Tretja neresnica: Ni res, da bi se morda samo liberalna stranka klicala na posvetovanje za dan 7. febr., ampak res je, da se je ravno tako klicala tudi kmečka in prvaška stranka, ker so v „Slov. društvu“ vse tri struje zastopane. Liberalci hočejo stvar podati tako, kakor da bi kmečki pristaši in prvaki prosili za milost, naj liberalci pridejo na posvetovanje. Četrta neresnica: Ni res, da bi bil negativni izid posvetovanja že prej sklenjen in črno na belo tiskan v „Slov. Gospodarju“ z vednostjo dr. Korošca, dr. Jankoviča in dr. Benkoviča, predno se je zborovanje pričelo, ampak res je, da se o „izidu“ sploh nikdar ni sklopalo, samoumevno pa je, — in zato ne bodo prosili nikdar dovoljenja — da so se pristaši kmečke stranke že prej posvetovali, kako stališče naj zavzamejo nasproti kompromisom z liberalno stranko, in da „Sl. Gosp.“ ni poročal o izidu shoda in sploh ne o teku shoda, ampak poročal je samo o mnenju v krogih kmečke stranke o kompromisu. Naj si vendar gospodje obrekovalci prečitajo dotično številko v trzčnosti še enkrat! Peta neresnica: Dr. Korošec ni izjavil v imenu kmečke zveze, da katoliško-narodni Slovenci v trgih in mestih ne bodo mogli iti z liberalno stranko, ako hoče, kakor je dr. Kukovec povedal, ona edina tamkaj komandirati, ampak to je izjavil v svojem imenu, kajti kmečka zveza ni zavzela zaradi mestnih mandatov nobenega stališča.

Na podlagi teh neresnic je „Narodni list“ označil Kmečko stranko in njene pristaše kot nepošteno in neodkritosrčno. Smejali smo se posebno, da se nam očita od liberalne stranke neodkritosrčnost, ko je vendar njeno glavno načelo že sloveče: „Povinkih.“ Vendar kar se tiče neodkritosrčnosti, povemo, da nimamo dolžnosti, razkrivati svojim na-